

freds (S. N. Hansen) er blevet anført, hvad jeg troer er fuldkommen rigtigt, at netop Frederiksberg Communes Stilling, som den er bleven givet ved Lov og er bleven anerkjendt ved Forhandlingerne i selve Rigsdagen, gjør, at man derfor ikke paa nogen Maade kan ud- drage nogen Slutning med Hensyn til den almindelige Næringslovs Bestemmelser om Forholdet mellem Landet og Kjøbstæderne. Det gaaer derfor ikke an, saaledes som der er fremhævet, at sige, at Forholdet maa afgjøres ved en Overenskomst. Det er let sagt, men det er aldeles illusorisk at ville hengive sig til et saadant Haab i det Tilfælde, som der her er Tale om. Er der den mindste Anledning til, at Kjøbenhavns Commune af egen Drift skulde faae Lyft til at give denne Frihed til Frederiksberg Commune? Ikke den allerfjerneste. Men at der skulde være Spørgsmaal om, at Frederiksberg Commune skulde komme ydmygt bedende til Kjøbenhavns Commune for at faae at vide, hvilke Byrder den skulde gaae ind paa for at naae denne Frihed, det anseer jeg for at staae i den stærkeste Modstrid til den hele Stilling, som Rigsdagen og Lovgivningen have indtaget til denne Sag, og det er virkelig en daarlig Trøst, at man vil sige, at Kjøbenhavns Commune er gaaet ind paa noget Saadant for Dragørs Vedkommende. Ja, det kan gjerne være, men der er sandelig en lang Vei fra Dragør til Frederiksberg, allerede fra Dragør til Sundbyvester og Sundbyhøster er der en lang Vei. Da nu dette Spørgsmaal er bragt frem, skal jeg, uagtet jeg erkjender, at det ligger udenfor ikke blot Lovforslagets Ord, men udenfor den hele Grundvold, hvorpaa det staaer, fremsætte som min Overbeviisning, at der er en overordentlig høj Grad af Ubillighed tilstede i den Maade, hvorpaa disse Beboere af Sundbyerne behandles. Jeg troer, at det vilde være meget ønskeligt, om en Forandring deri kunde stee. Om det skulde stee ved en Lovbestemmelse, eller det vilde kunne naaes paa en anden og lettere Maade, skal jeg ikke afgjøre; men vist er det, at hvis en tidligere Regjering er traadt op ligeoverfor Frederiksberg Commune paa den Maade, som det blev antydet af det ærede Medlem, for at tvinge den ind under Kjøbenhavn, saa har den stillet sig i en bestemt Modstrid imod, hvad

der ved Lov er blevet sanctioneret. Jeg troer ogsaa, at det er denne Anstuelse, der er bleven gjort gjældende, da man ellers ikke kunde være kommen til det Resultat, at man i de 4 Aar, i hvilken Tid denne Commune er vojet dagviis, kan jeg gjerne sige, har afflaaet hele 80 Ansøgninger, som Communalbestyrelsen derude, hvori der dog sidder saa betydelige Kræfter, har anbefalet, om at faae Høiere og Urtefræmmere, kort sagt Folk med en ringe Handel derud, og ikke fundet Anledning til at give mere end 4 Bevillinger i alle disse 4 Aar. Dette er efter min Mening en Parodi paa den Tilstand, man tænker paa at ville indføre. Derimod troer jeg, at det navnlig f. Ex. med Hensyn til Sundbyerne vel kunde være muligt, at det fornødne allerede kunde opnaaes ved en anden Fremgangsmaade fra Ministeriets Side, idet der nemlig kun vilde kunne blive Tale om ganske enkelte Smaaubsalg for den forholdsvis fattigere Deel af Befolkningen der; men Stødet dertil kunde maaffee netop gives ved Vedtagelsen af det her foreliggende Lovforslag. Naar jeg, som sagt, troer, at man ikke kan drage nogen bestemt Slutning fra andre Forhold til den her foreliggende Sag, skal jeg herhos udtale som min Overbeviisning, at denne Sag vil kunne afgjøres, uden at det paa nogenfoinhæft Maade vil kunne udøve nogen stabelig Indflydelse paa Kjøbenhavns Commune. De Ansøgninger, der ere indgivne fra Folk om at nedlægge sig som Næringsdrivende i Frederiksberg Commune, ere Ansøgninger om Udsalg af Brændeviin, om Værts- hushold og andre flige Smaahandler, ogsaa om Udsalg af Kul — det er ganske vist, at man har søgt om at faae Bevilling til Udsalg af Kul, og at man har faaet Afslag derpaa, — og da siger jeg, at det vel kan være muligt, at det, at flige Smaahandler etableres derude, for enkelte Handlende i Kjøbenhavn kan komme til at udøve en følelig Indflydelse, stjøndt jeg dog tvivler derpaa, — i ethvert Fald vilde det jo ikke staae i deres Magt at forhindre, at saadanne Smaahandlere nedsatte sig i Kjøbenhavn i den samme Gade, hvori de boede —; det vilde snarere komme til at udøve Indflydelse paa de Faa, der nu staae som Privilegerede i Frederiksberg, naar der kommer Flere